

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Paróczai Tibor ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek, dr. Bacsek György ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007. október 4. napján meghozott, PP.V.17/21.930/2006/19. számú ítélete ellen a felperesek részéről 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 9.000 (kilencezer) forint, a II. rendű felperest pedig, hogy 6.000 (hatezer) forint másodfokú perköltséget fizessen meg az alperesnek 15 napon belül. A le nem rótt 42.000 (negyvenkettőezer) forint fellebbezési illetéket a felperesek személyes költségmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság a személyiségi jog megsértése miatt indított perben ítéletével megállapította, hogy az alperes a ... című lap ...-i és ...-i számában az I. rendű felperes arcképének megjelentetésével megsértette az I. rendű felperes személyhez fűződő jogát.

Az elsőfokú bíróság a továbbiakban eltiltotta az alperest az I. rendű felperes arcképének közlésétől. Ezt meghaladóan az I. rendű felperes keresetét elutasította.

A II. rendű felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a I. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 18.000 Ft perköltséget, míg a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 33.000 Ft perköltséget.

Megállapította, hogy a le nem rótt illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolásában ismertette a Ptk. 75. §-ában foglaltakat, a Ptk. 80. § (1)-(2) és (3) bekezdésében rögzítetteket és a Ptk. 84. § (1) bekezdését, majd kifejtette, hogy az I. rendű felperest az újságcikkek megjelenésének időpontjában a nyomozóhatóság már őrizetbe vette, előzetes letartóztatásba helyezte, ezért a róla készült fényképfelvételek közzétételéhez a hatóság engedélyére lett volna szükség. Az alperes hozzájáruló nyilatkozatot nem tudott bemutatni, a fotó közzéséhez sem a rendőrhatalóság, sem a BV Intézet parancsnokának nyilatkozatát nem szerezték be, így hozzájárulás nélkül jelentette meg az I. rendű felperes képmását, ezért az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapította a jogsértést, a b) pont alapján eltiltotta az alperest a további jogsértéstől.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 2. §-ára hivatkozva kifejtette, hogy a ... tájékoztatási kötelezettségének tett eleget akkor, amikor a súlyos bűncselekményről a közvéleményt informálta, emiatt az elsőfokú bíróság az elégtételadásra irányuló kereseti kérelmet nem látta megalapozottnak.

A kártérítés iránti igény körében azt vizsgálta, hogy az alperes jogsértő magatartása ok-okozati összefüggésben állt-e az I. rendű felperest ért atrocitásokkal.

Hivatkozott a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdésére, valamint a 34/1992. (VI. 1.) AB határozatra.

Rögzítette, hogy az I. rendű felperes arról nyilatkozott, hogy a fogvatartottak kiközösítették, életkörülményeit befolyásolta a cikk és hivatkozott arra is, hogy a szabadságvesztés letöltését követően életviszonyai meg fognak nehezülni. Ezt erősítette meg ... jelen perben tett tanúvallomása is, azonban a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban volt 4.PP.IV/21.851/2006. számú eljárás során ... ezzel ellentétes vallomást tett.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy kétséget kizáróan nem állapítható meg ok-okozati összefüggés az alperesi jogsértés és az I. rendű felperest ért hátrányok között, ezért az I. rendű felperes nem vagyoni kártérítés megfizetésére vonatkozó kereseti kérelmét elutasította.

A II. rendű felperes tekintetében is azt vizsgálta, hogy a képmás megjelentetéséhez hozzájárult-e illetve, hogy a Ptk. 80. § (1) bekezdése szerinti visszaélést követett-e el az alperes.

E körben arra a tényre utalt, hogy a II. rendű felperes és a tanúk vallomása egybehangzott a tekintetben, hogy a II. rendű felperes tudott arról, hogy újságírónak nyilatkozik, tudott arról, hogy a fotóriporter fényképfelvételt készít róla és a fotókészítés során követte az utasításokat is, továbbá az I. rendű felperes fényképét is rendelkezésre bocsátotta, lehetővé téve annak lefényképezését.

A Ptk. 80. § (2) bekezdésére utalva kifejtette, hogy a II. rendű felperes azzal, hogy az újságírónak nyilatkozott és hozzájárult ahhoz, hogy fényképfelvétel készüljön róla, a képmása nyilvánosságra hozatalához is hozzájárult, ugyanis köztudott, hogy a média a felvételt kizárólag nyilvánosságra hozatal érdekében készíti, más feladata nincs, amely a képmás más célból való felhasználását tételezné fel.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a képmás nyilvánosságra hozatalával semmiféle visszaélést nem követett el, ezért a II. rendű felperes keresetét elutasította.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) és a 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést.

Kérték az ítélet megváltoztatását, a II. rendű felperes vonatkozásában a jogsértés megállapítását, alperes eltiltását a további jogsértéstől, továbbá az I. rendű felperes részére 300.000 Ft, a II. rendű felperes részére pedig 200.000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg azt, hogy nem áll fenn ok-okozati összefüggés a jogsértés és a felpereseket ért hátrány között, mivel köztudomású, hogy ha a közvélemény azonosítani tudja a súlyos bűncselekmény elkövetőit, akkor az mind a civil életben, mind a büntetés-végrehatási intézetben kiközösítéssel jár együtt.

Hivatkoztak az Alkotmánybíróság 34/1992-es határozatára és kifejtették, hogy a Pp. 163. § (3) bekezdésének alkalmazásával megállapítható a jogsértés és a negatív életmódváltozás közötti okozati összefüggés.

A II. rendű felperes megítélése szerint iratellenesen és helytelenül vonta le azt a következtetést az elsőfokú bíróság, hogy engedélyezte arcképének megjelentetését, mivel az újságíró és a fényképész valótlant állított a hozzájárulásról és a bíróság figyelmen kívül hagyta a második cikk közlése tekintetében az ellentmondásos nyilatkozatokat. Megítélése szerint megállapítható a jogsértés és a jogsértéssel összefüggésben bekövetkező életelnehezülés, ami a nem vagyoni kártérítés iránti igényt is megalapozza.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint az I. rendű felperes nem tudta bizonyítani az általa megjelölt hátrányok és a fényképfelvétel közzététele közötti okozati összefüggést. Hivatkozott a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban volt korábbi eljárás során tett, valamint jelen eljárásban meghallgatott tanúk vallomására is. Kiemelte, hogy az I. rendű felperest fogvatartása alatt ért állítólagos atrocitások és a cikkek közötti összefüggés nem igazolt, tekintettel arra is, hogy a börtönléttel sajnálatos módon együtt járnak bizonyos sérelmek.

Kifejtette, hogy a II. rendű felperes tekintetében egyértelműen bizonyításra került, hogy a képek elkészítéséhez és közléséhez hozzájárult, így jogsértés nem állapítható meg.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csupán a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálhatta

felül, és ebben a körben eljárva a másodfokú bíróság a felperesek fellebbezését alaptalannak találta, mert az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogi következtetése, döntése is helytálló, azzal a Fővárosi Ítéltábla egyetértett.

A másodfokú bíróság kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság helyesen idézte az Alkotmánynak, illetve a Polgári Törvénykönyvnek a személyhez fűződő jogok megsértésére vonatkozó rendelkezéseit, az Alkotmánybíróság határozatát és annak indokolását, ezért a másodfokú bíróság csak visszautal azokra.

A Ptk. 80. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés. A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy képmás, vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához - a nyilvános közszereplés kivételével - az érintett személy hozzájárulása szükséges.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a képmással való rendelkezési jog kizárólagos, a nyilvánosságra hozatalhoz való hozzájárulás megadásában, a felhasználáshoz való engedélyezésben az érintett nem korlátozható. A Ptk. 75. § (3) bekezdése pedig azt mondja ki, hogy a személyhez fűződő jogokat nem sérti az a magatartás, amelyhez a jogosult hozzájárult.

A képmás felhasználásához adott hozzájárulás nincs alaki szabály betartásához kötve az tehát ráutaló magatartással is kinyilvánítható.

A rendelkezésre álló adatok, a tanúk vallomása alapján a másodfokú bíróság is arra az álláspontra jutott, hogy a II. rendű felperes arcképének a ...ban való megjelentetéséhez hozzájárult.

A II. rendű felperes, aki az újságírónak nyilatkozatot adott, fia képmását is rendelkezésre bocsátotta és a fényképfelvétel készítését látva tudnia kellett, hogy ezek a felvételek a nyilvánosság számára készülnek. Ilyen körülmények között teljesen életszerűtlen a hozzájáruló nyilatkozat hiányára való hivatkozása.

Megállapítható tehát, hogy a II. rendű felperes ráutaló magatartással a fotója megjelentetéséhez hozzájárult, ezért az alperes e körben képmással való visszaélést, jogsértő magatartást nem követett el, így fellebbezése nem megalapozott.

A felperesek további fellebbezési kérelme vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla szükségesnek tartja a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdése, az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) számú határozata alapján azt kiemelni, hogy a nem vagyoni kártérítés esetén is bizonyítani kell a jogellenes, felróható magatartást, olyan hátrány bekövetkezését, amely csak nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható, és a kettő közti okozati összefüggést is.

Akit személyhez fűződő jogában megsértenek, csak akkor követelhet nem vagyoni kártérítést, ha bizonyítja, hogy olyan nem vagyoni hátrány érte, amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez indokolt az objektív szankciók alkalmazásán túl a nem vagyoni kárpótlás megállapítása, mert a személyhez fűződő

jog megsértése önmagában csak a jogellenes magatartás megállapítására ad alapot.

A károsultnak ennek megfelelően bizonyítania kell, hogy a jogellenes magatartással okozati összefüggésben olyan - az objektív szankciókkal el nem hárítható - hátrány érte, amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez indokolt és szükséges nem vagyoni kártérítés megítélése.

Mindezek előrebocsátása után megállapítható, hogy a perben az I. r. felperes olyan hátrány bekövetkezését nem bizonyította, amely indokolná a javára nem vagyoni kárpótlás megállapítását. Amint arra az elsőfokú bíróság is rámutatott a bizonyítási eljárás során a tanúk az I. rendű felperest ért különböző sérelmekről, a fogvatartottak kiközösítéséről, a büntetés-végrehajtási intézetben megváltozott körülményeiről, személyes sérelmeiről nyilatkoztak, azonban vallomásuk azt nem igazolta, hogy ezek a negatív hatások az alperesi sajtóközleménnyel ok-okozati összefüggésben keletkeztek.

A ...ban ...-án jelent meg az I. rendű felperes képmása az I. rendű felperes és ... viszont egy-két évvel későbbi atrocitásokról számolt be. Figyelembe vette a másodfokú bíróság azt is, hogy a ... elleni peres eljárás során az I. rendű felperes és a tanú határozottan azt állította, hogy a felperesi sérelmeket a ... című napilapban, nem pedig jelen újságban megjelentek okozták.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint - az elsőfokú bíróság álláspontjával egyetértve - nem állapítható meg kétséget kizáró módon az, hogy az alperesi jogsértéssel okozati összefüggésben az I. rendű felperest olyan hátrány érte, amely csak nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható.

A Fővárosi Ítéltábla a fenti kiegészítés mellett a Pp. 253. § (2) bekezdése valamint a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét - nem fellebbezett részét nem érintve - annak helyes indokaira utalással helybenhagyta és a pervesztes felpereseket perköltség megfizetésére kötelezte a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a felperesek személyes költségmentessége folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2008. május 15.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő